

Hushållens skulder och finansiell stabilitet

Riksgäldsdirektör

Hans Lindblad

2015-10-20

Riksgäldens roll och uppdrag

Riksgälden spelar en viktig roll i samhällsekonomin och på finansmarknaden. Vår verksamhet bidrar till att medborgarnas skattepengar används så effektivt som möjligt och att det finansiella systemet förblir stabilt.

- Statens internbank
- Statsskuldsförvaltning
- Garantier och lån
- Insättningsgarantin
- Bankstöd

Finanskris är skuld kris!

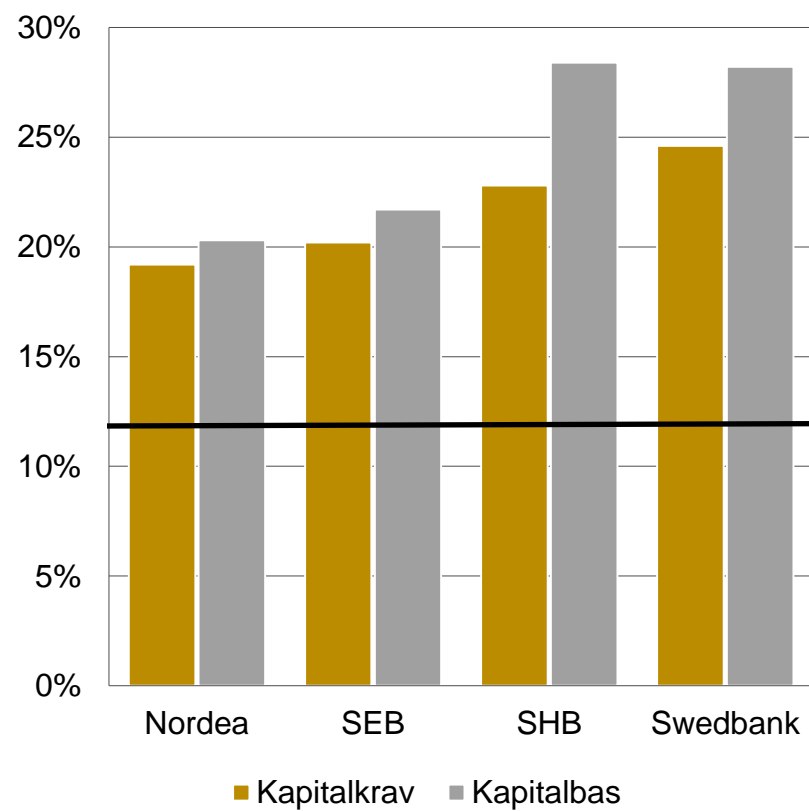
Bästa skyddet mot finanskris är att inte bygga upp för stora skulder

- Statens finanser ska vara starka
- Banker ska vara välkapitaliserade
- Hushållens och företagens skulder ska vara rimliga
- Ett fungerande regelverk

-hur ser det ut?

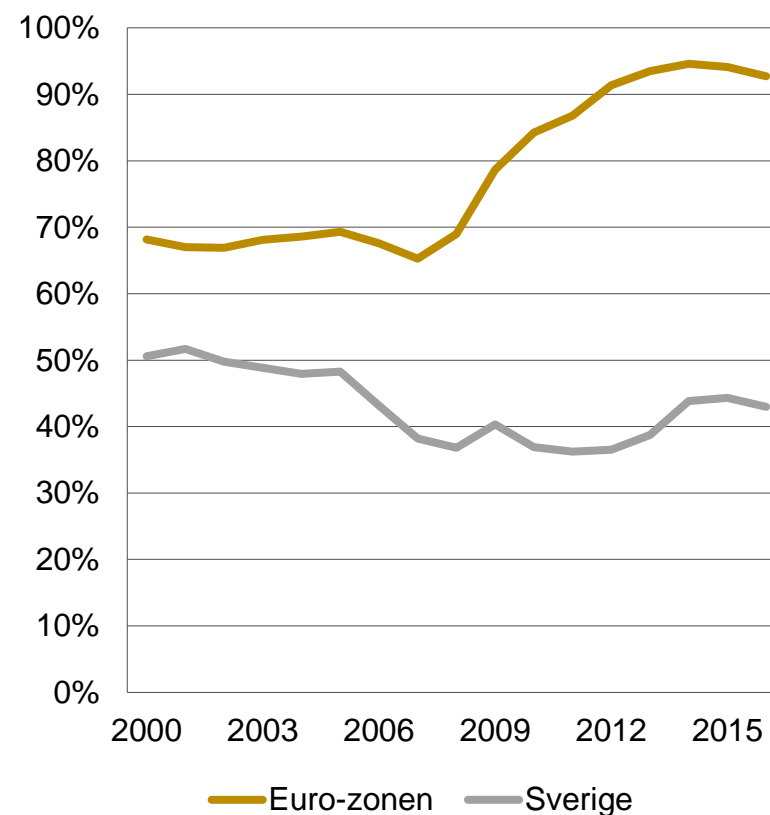
Vad skapar en finansiell kris?

Kapitalkrav och -nivåer (Q2-2015)

Källa: FI

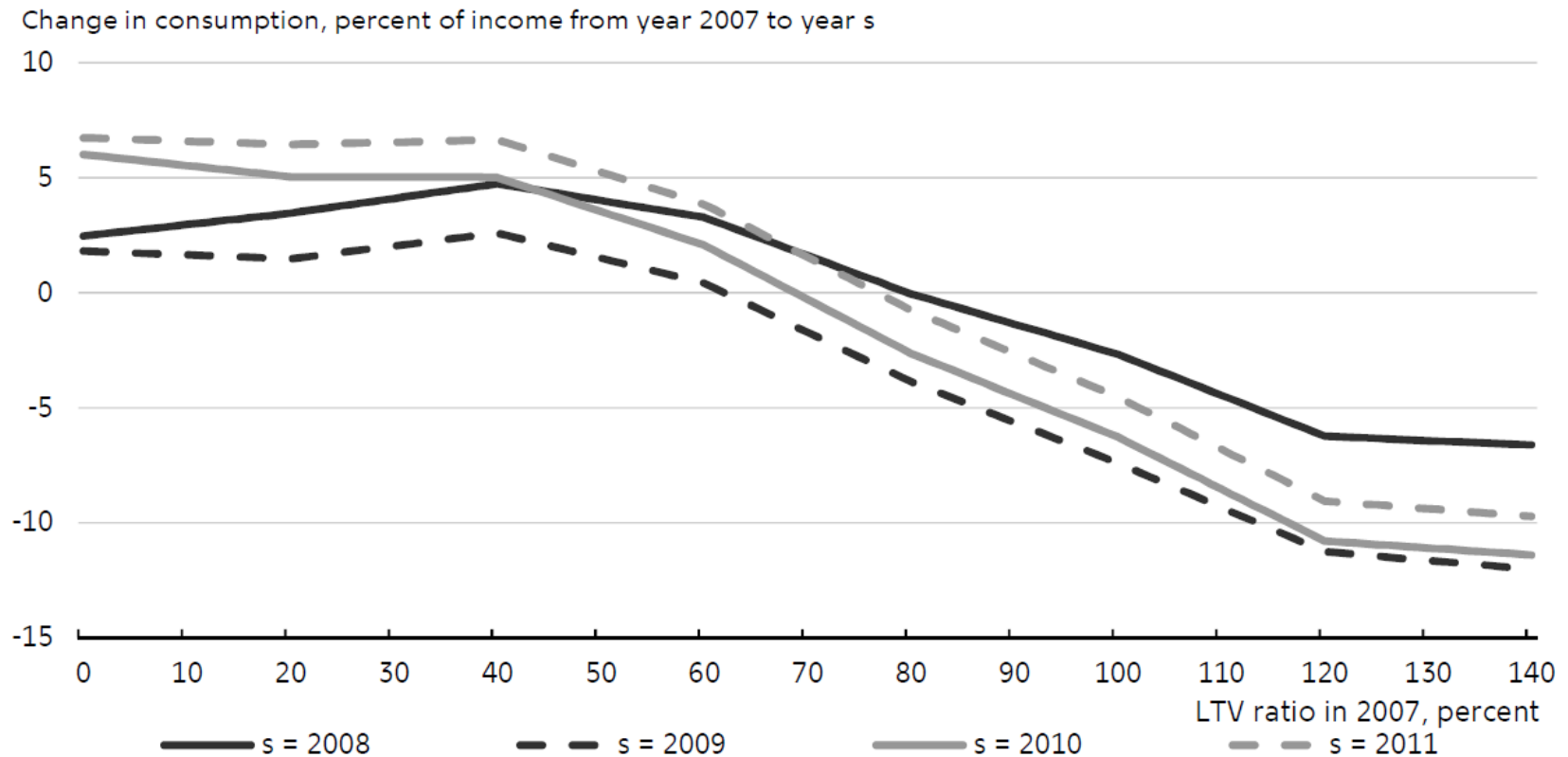
Statsskuld

Källa: Eurostat

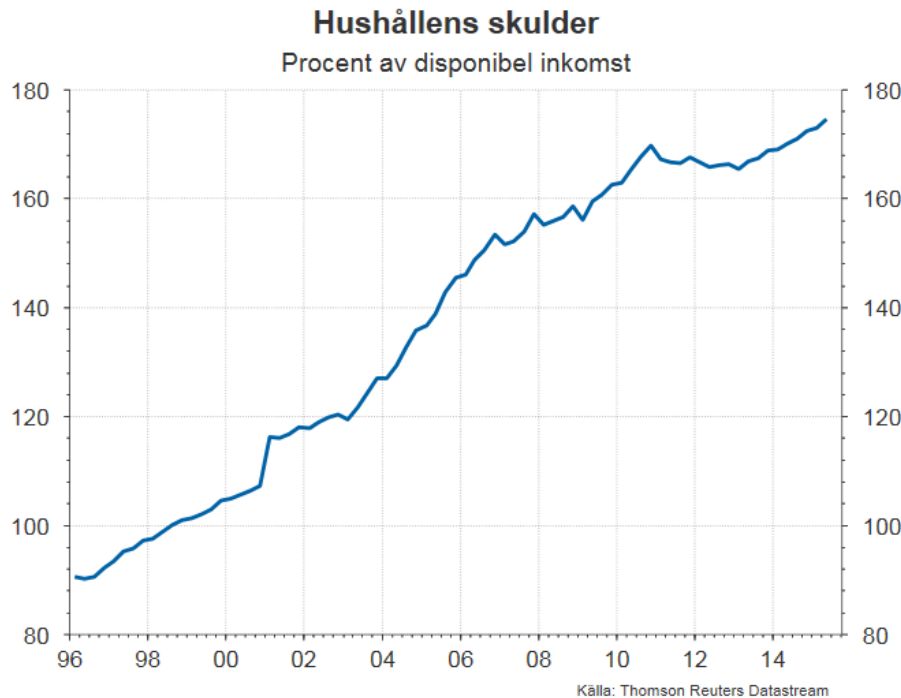
Hur kan hög enskild skuldsättning bli ett samhällsproblem?

Den danska erfarenheten:

Källa: Andersen mfl. (2014)

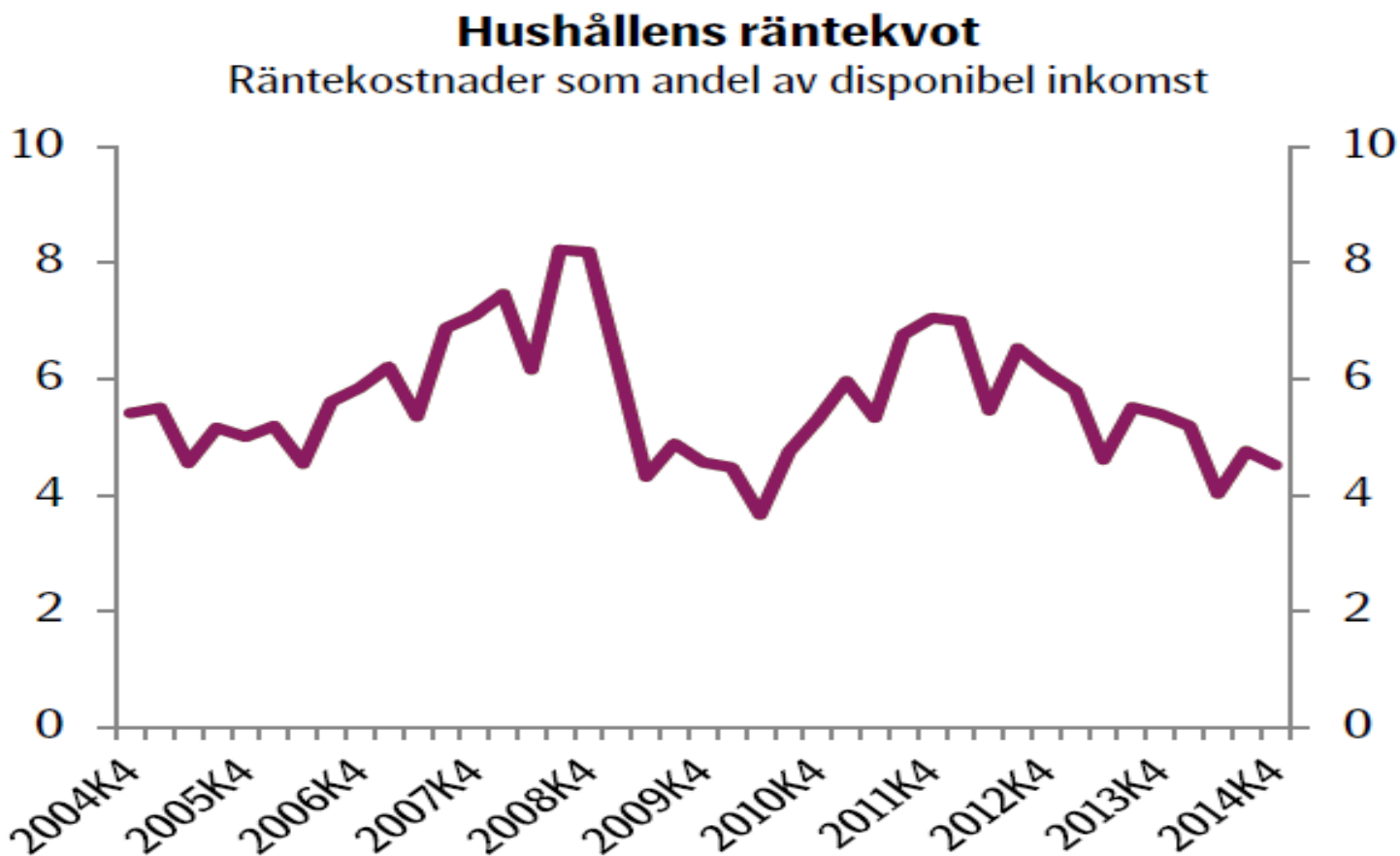
Hushållens skuldsättning över tid

Vad har drivit på skuldsättningen?

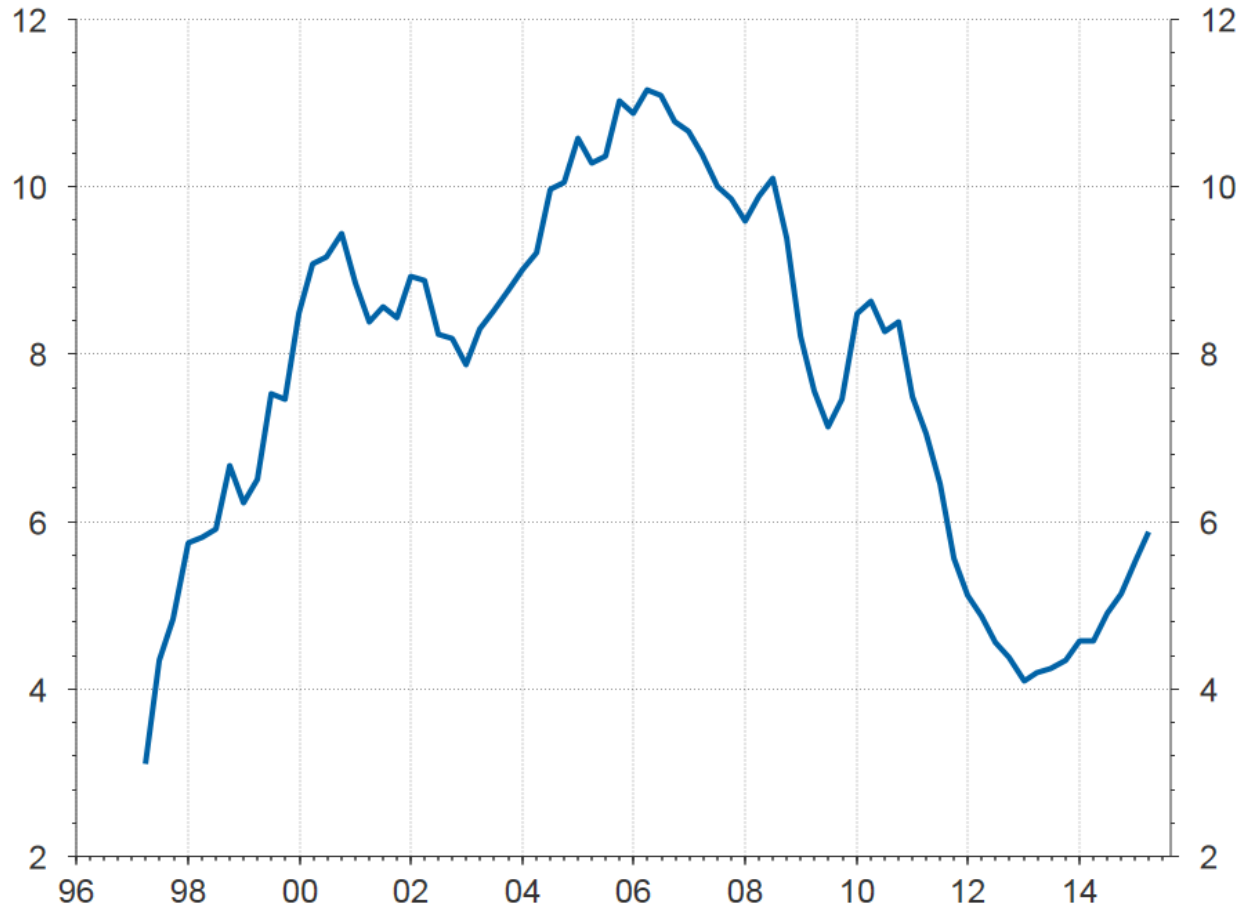
- Lågt bostadsbyggande
- Skattesystemets utformning
- Kreditvillkor för hushåll
- Fallande räntor och stigande inkomster
- Ökat bostadsägande

Hushållens räntekostnader

Hushållens skuldsättning accelererar åter

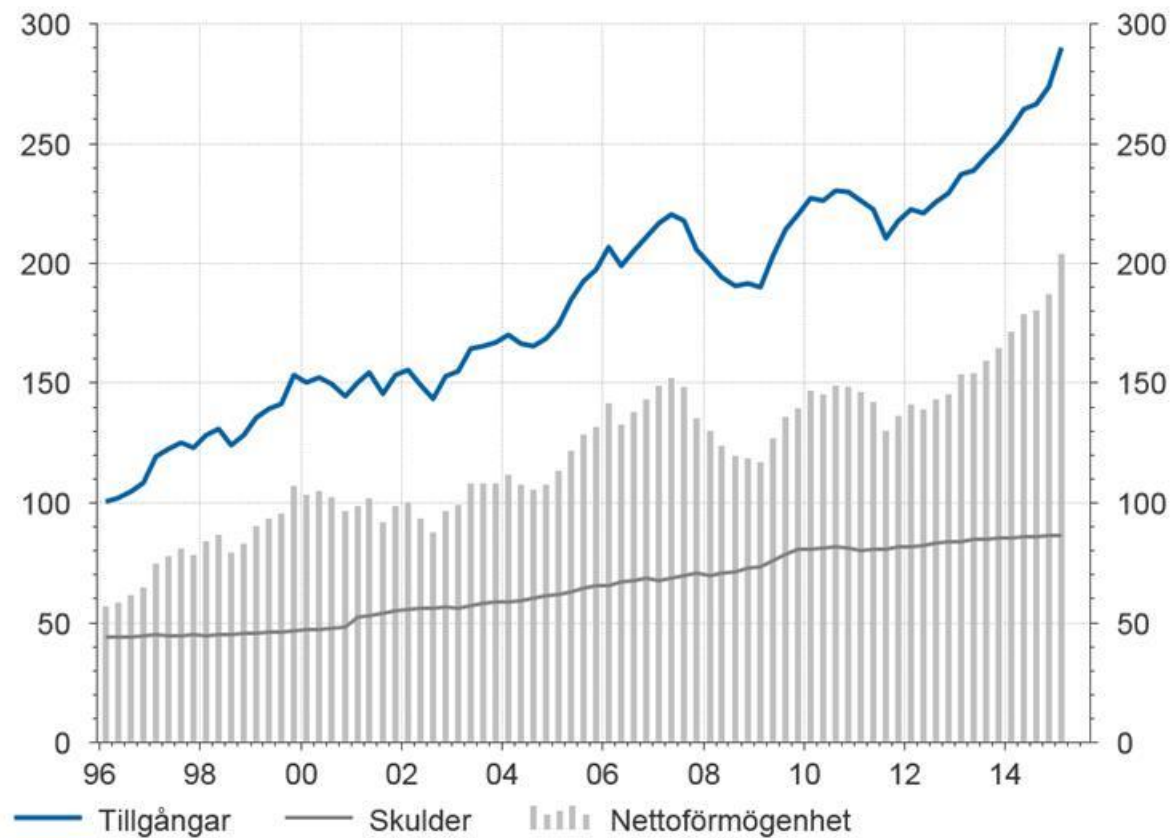
Årlig procentuell ökning

Källa: Thomson Reuters Datastream

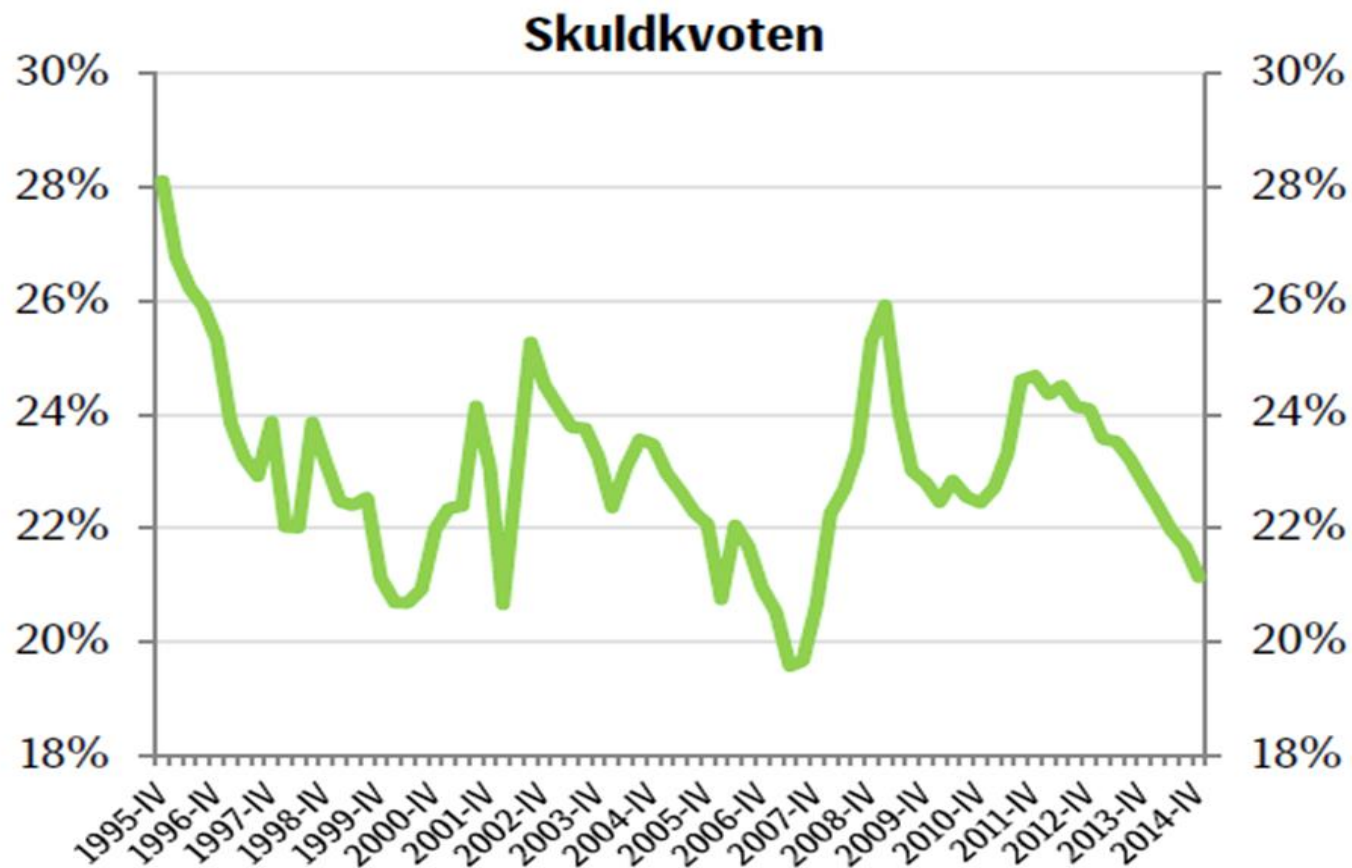
Hushållen allt rikare

Procent av BNP

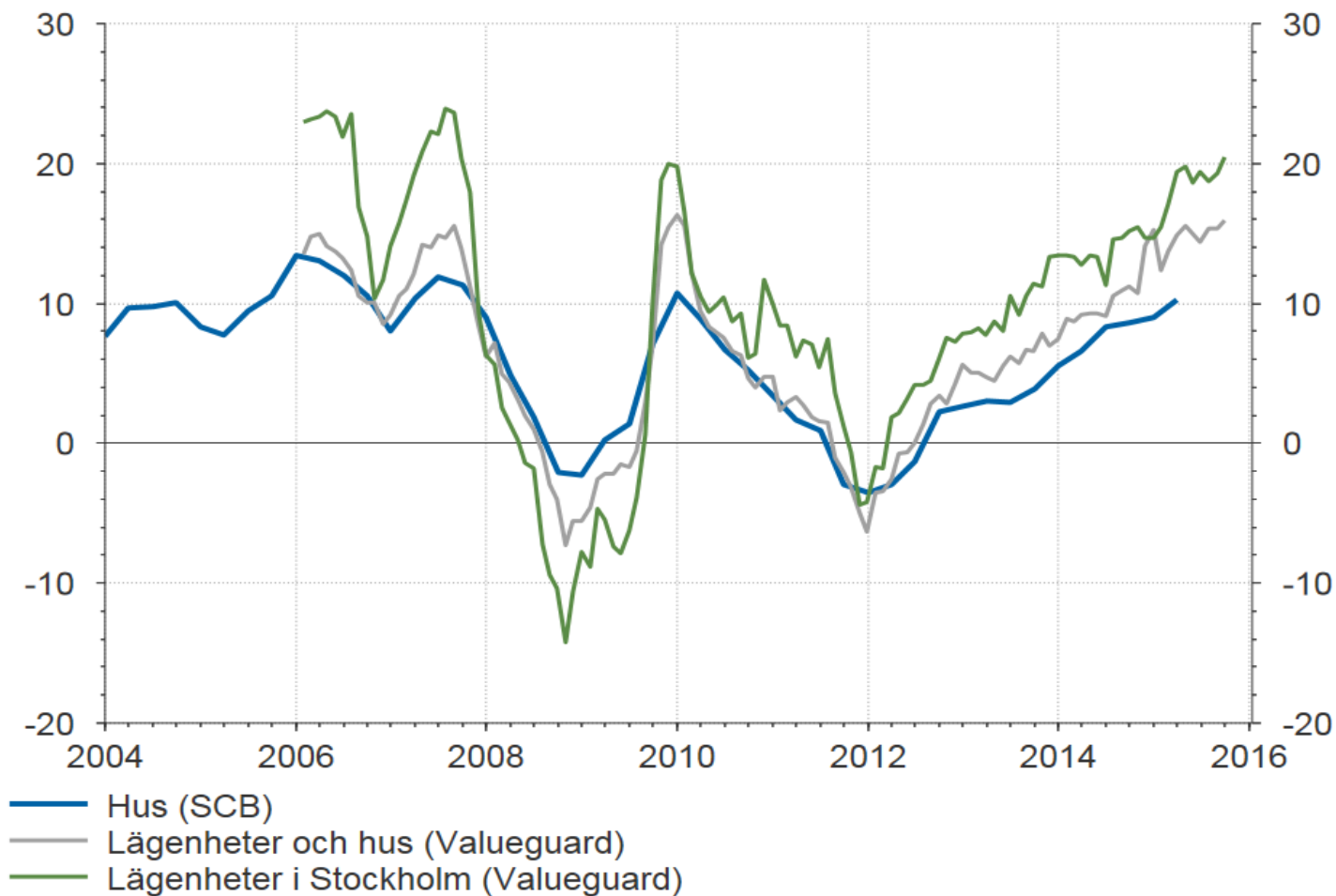
Källa: Thomson Reuters Datastream

Skuld i förhållande till tillgångar

Bostadspriserna stiger snabbt

Bostadspriser, årlig procentuell ökning

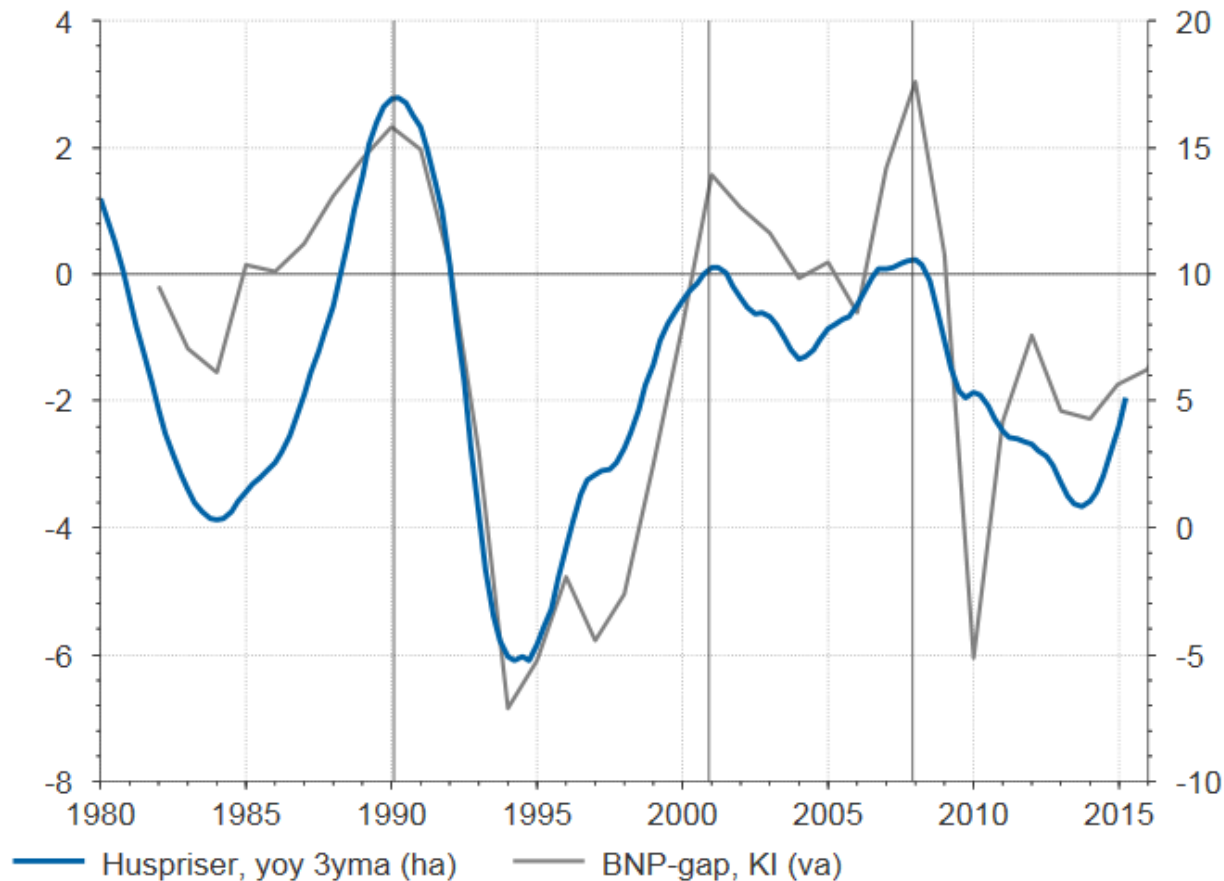

Källa: Thomson Reuters Datastream

Varför är huspriser viktiga?

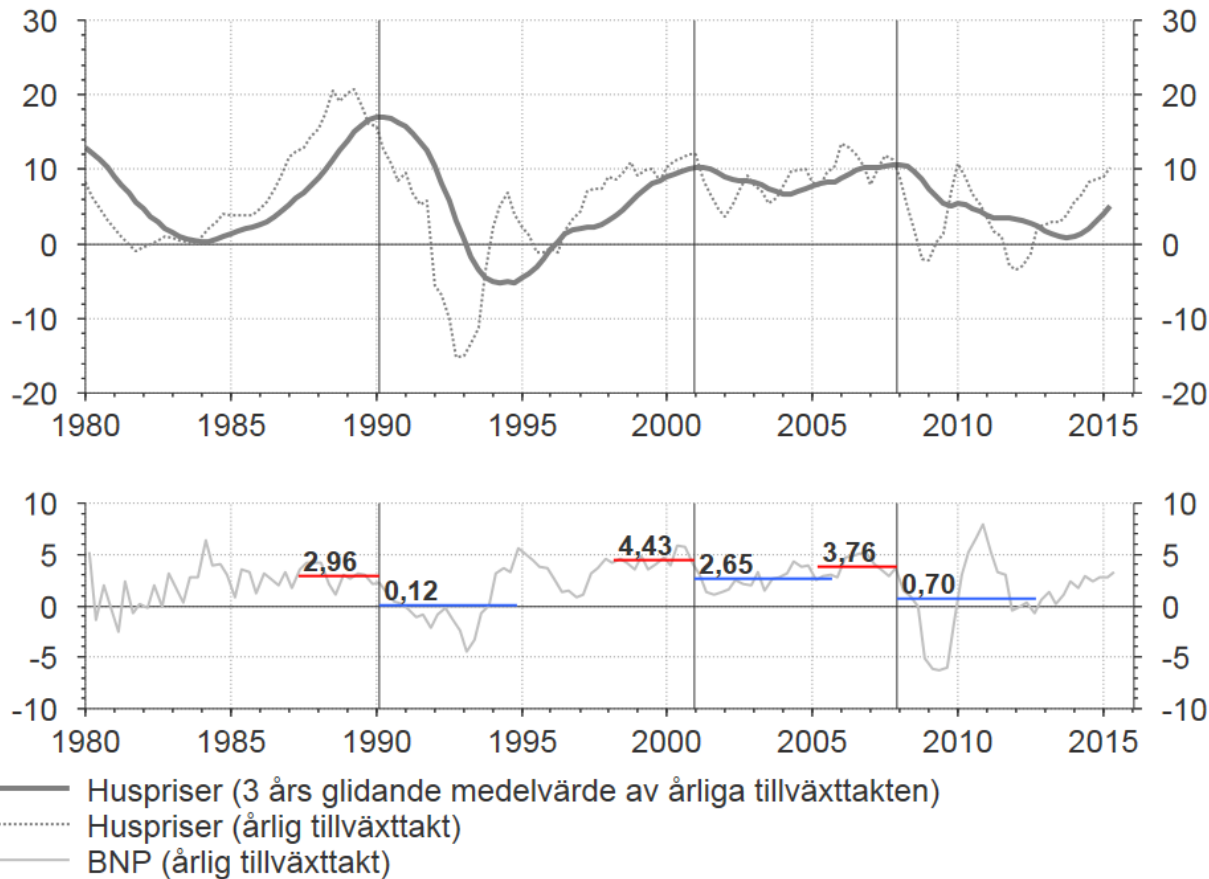
- Konjunktur
 - Förmögenhetseffekt på konsumtion
 - Bostadsinvesteringar
- Finansiell stabilitet
 - Stor del av hushållens balansräkning
 - Historiskt: djupa kriser föregås av kraftiga husprisökningar
- Hur ser det ut i Sverige?

Huspriser varierar, så och konjunkturen

Källa: Thomson Reuters Datastream

Huspristoppar föregår svagare BNP-tillväxt...

Källa: Thomson Reuters Datastream

Är amorteringskrav en bra idé?

- Ja, i nuvarande läge.
- Inget samhällsekonomiskt egenvärde i att var skuldfri
- Amorteringar har dock egenvärde för högt skuldsatta
- Stor grupp högskuldsatta hushåll ökar samhällsekonomin känslighet
- Risken ökar när bostadspriserna ökar snabbt
- Behov av skyndsamhet, nu accelererar skulderna

Bostadsrättsföreningars skuld

- Viktigt att hushåll kan bedöma bostadsrättsföreningens ekonomi
- Viktigt med full transparens
- Information viktigt, hur kan den bli bättre?
- Jämförbarhet mellan boendeformer underlättas
- Mäklarens roll central
- Rimligt att lägenhetsinnehavarens andel av föreningens skulder beaktas av bankerna vid kreditprövning
- Rimligt att pröva om andelen av föreningens skulder bör ingå i amorteringskravet